

**СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВЕЛЬНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ПРОТОКОЛ № 1

Засідання стейкхолдерів освітніх програм будівельного факультету в рамках
«Проектування та оновлення освітніх програм» зі спеціальності 192
«Будівництво та цивільна інженерія» ОС «Бакалавр», ОС «Магістр» від
16.03.2021 р.

ПРИСУТНІ: *робоча (проектна) група спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія»* – кандидат технічних наук, доцент кафедри будівельних конструкцій Срібняк Н.М. (гарант ОПП рівня «Магістр»); кандидат технічних наук, зав. кафедри будівельних конструкцій, доцент кафедри будівельних конструкцій Душин В.В. (гарант ОПП рівня «Бакалавр»); доктор технічних наук, доцент, завідувач кафедри будівельного виробництва Гасій Г.М.

стейкхолдери від академічної спільноти – декан факультету, кандидат технічних наук, доцент кафедри будівельних конструкцій Циганенко Л.А.; кандидат технічних наук, доцент кафедри будівельних конструкцій Савченко О.С., кандидат економічних наук, ст. викладач кафедри будівельного виробництва Юрченко О.В.; ст. викладач кафедри архітектури та інженерних вишукувань Савченко Л.Г.; ст. викладач кафедри будівельних конструкцій Драник О.І., к.т.н, ст. викладач кафедри будівельного виробництва Новицький О.П., ст. викладач кафедри будівельних конструкцій Циганенко Г.М.

стейкхолдери від здобувачів другого рівня вищої освіти – Гребельний Д., Півторак Д, Фесенко Я.

стейкхолдери від здобувачів першого рівня вищої освіти – Кліщенко В., Колос Д, Дулич А.

студентський декан – Івасик А.С.

стейкхолдери від роботодавців –

- Мельник А.В. – заступник голови правління ПАТ «Сумбуд»
- Денищенко А.І. – начальник виробничо-технічного відділу ТОВ "ВКП"НОТЕХС"
- Гречаниченко М.М. – директор інституту ПрАТ «Сумський Промпроект»
- Лащ Б.М. – керівник ДПТП «Сумбудпроект»
- Савченко А.Л. – заступник головного інженера ТОВ «Керамейя»
- Шпота В.В. – директор НВП «Будівельна наука» Академії будівництва України;

стейкхолдер від випускників програми

- Совгуть В.П. – інженер-лаборант ДП "ПАТ "Сумбуд" "ГВЛБ"

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Вступне слово декана будівельного факультету Циганенко Л.А.
2. Системний підхід при підготовці фахівця першого рівня вищої освіти зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» (Савченко О.С.)
3. Системний підхід при підготовці фахівця другого рівня вищої освіти зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» (Срібняк Н.М.)
4. Обговорення з присутніми стейкхолдерами вимог виробництва до моделі фахівця зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія».
5. Прийняття рішень щодо формування моделі фахівця, освітніх програм та нового навчального плану зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія».

1. ВИСТУПИЛИ: декан будівельного факультету Циганенко Л.А.

Циганенко Л.А. довела до відома присутніх вимоги нормативних документів стосовно формування освітніх програм підготовки фахівців за рівнями вищої освіти

2. ВИСТУПИЛИ: Савченко О.С.

БРАЛИ УЧАСТЬ: Душин В.В., Денищенко А.І.

Савченко О.С. довів до відома присутніх про наявність затвердженого Міністерством освіти і науки України Стандарту вищої освіти зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» для першого рівня вищої освіти, ознайомив їх з проектом моделі фахівця, компетенціями і програмними результатами навчання, структурно-логічною схемою освітньої програми та навчальним планом зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» першого рівня підготовки здобувачів вищої освіти.

Далі за планом засідання відбулося активне обговорення всіх питань, щодо вимог до моделі майбутніх фахівців зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» першого рівня підготовки здобувача вищої освіти, в якому приймали участь всі присутні на засіданні. Досконало було розглянуто Стандарт вищої освіти спеціальності, навчальний план та кожна дисципліна в ньому.

Душин В.В. виступив на підтримку запропонованого проекту освітньо-професійної програми «Промислове та цивільне будівництво» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» першого рівня вищої освіти, звернув увагу на чіткість і послідовність освітніх компонентів програми.

Денищенко А.І. підтримав запропоновану освітньо-професійну програму підготовки студентів спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» ОС Бакалавр. Акцентував увагу на тому, що запропоновані освітні компоненти дозволять випускникам швидко адаптуватися в сфері містобудування. Запропонував розглянути питання розширення практики залучення студентів до виробничої практики починаючи з 2 курсу.

3. ВИСТУПИЛИ: Срібняк Н.М.

БРАЛИ УЧАСТЬ: Лащ Б.М., Душин В.В., Денищенко А.І., Савченко

А.Л., Гречаниченко М.М., ,

Срібняк Н.М. довела до відома присутніх про наявність проекту Стандарту вищої освіти зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» для другого рівня вищої освіти, ознайомила їх з проектом моделі фахівця, компетенціями і програмними результатами навчання, структурно-логічною схемою освітніх програм та навчальними планами зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» другого рівня підготовки здобувачів вищої освіти. Срібняк Н.М. повідомила, що ОПП «Будівництво та цивільна інженерія» повинна бути модернізована завдяки необхідності зміни об'єму кредитів ЄКТС для кожного ОК на величину, кратну 5,0 кредитів ЄКТС. Така необхідність обумовлена Наказом ректора №12 від 18.01.2021 року «Про особливості формування навчальних планів на 2021-22 н.р.». Обсяг часу, що відведено для обов'язкових освітніх компонентів в рамках ОПП складає 45 кредитів.

Гарант ОПП надала інформацію, щодо нових освітніх компонентів , що запропоновано:

- в порівнянні з кількістю ОК ОПП 2020 р. набору з 15 кількістю компонентів (дисциплін) зменшилася до 10;
- вперше введено обов'язковий ОК «Іноземна мова», оскільки повинні бути досягнуті відповідні програмні результати навчання щодо володіння та спілкування іноземною мовою;
- для забезпечення відповідних ПРН введено новий ОК «Законодавство в архітектурно-будівельній галузі та захист інтелектуальної власності»
- є необхідність поєднати ОК5 «Організація будівництва» з ОК3 «Економіка, організація, управління природокористуванням в АПК» та з ОК7 «Теорія управління в будівництві і виробнича база», що були в ОПП 2020 р. набору. В результаті поєднання запропонувати новий ОК «Організація, економіка та управління в будівництві»
- є необхідність поєднати ОК 14 «Сучасні конструктивні рішення в будівництві» з ОК 9 «Розрахунок та конструювання спеціальних споруд», що були в ОПП 2020 р. набору. В результаті поєднання запропонувати новий ОК «Ефективні конструкції будівель та споруд»;
- ОК 10 «Реконструкція будівель та споруд», що був в ОПП 2020 р. набору перейменувати як «Реконструкція та посилення будівель та споруд»;
- ОК 4 «Випробування будівель і споруд з основами наукових досліджень», що був в ОПП 2020 р. набору перейменувати як «Дослідження та випробування конструкцій будівель та споруд.

Далі за планом засідання відбулося активне обговорення запропонованих змін, що були представлені на розгляд присутніх.

Новицький О.П. зазначив, що з введенням Закону України «Про енергетичну ефективність будівель» значно підвищилися вимоги до енергоаудиту будівель і кваліфікаційної підготовки спеціалістів, які проводять енергоаудит. Введення окремого освітнього компоненту з енергоефективності будівель дозволить випускникам ОС «Магістр» пройти

атестацію, яка дає можливість провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності.

Циганенко Л.А. підтримала запропоновані зміни, зауважила, що введення запропонованого освітнього компонента в освітньо-професійну програму зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» розширить можливість для працевлаштування випускників будівельного факультету.

Гречаниченко М.М. відмітив, що сучасна дійсність пред'являє нові вимоги до проектування об'єктів будівництва, що раніше не пред'являлися. Нині, на етапі управління будівництвом, необхідний не лише проект об'єкта, а інформаційна модель, що містить у собі всі необхідні відомості, затребувані протягом усього життєвого циклу об'єкта. Разом з тим, необхідна не тільки якісна розробка будівельного проекту, а й ефективне та раціональне управління об'єктом нерухомості. Такий комплексний підхід вирішують так звані BIM-технології, вивчення яких студентами ОС «Магістр» значно підвищить їх конкурентоспроможність на ринку праці. На підставі цього запропоновано введення окремого освітнього компонента, пов'язаного з вивченням інформаційного моделювання в будівництві.

Срібняк Н.М. підтримала думку Гречаниченка М.М. щодо доцільності введення такого компоненту, оскільки він міститься в НПП ОС «Магістр» провідних ЗВО України та багатьох ЗВО країн Європи, зокрема у ЗВО Польщі. Також гарант ОПП зауважила, що є відгук на проект ОПП від Воскобійник О.П. – доктора технічних наук, т.в.о. генерального директора Директорату технічного регулювання у будівництві Мінрегіону України. У цьому відгуці вказано що запровадження ОК, яка би надавала магістранту знання з сучасних BIM-технологій в ОП «Магістр» за спеціальність 192 на сьогодні є важливим і необхідним кроком та цілком відповідає потребам будівельної галузі щодо підготовки фахівців відповідної кваліфікації.

Душин В.В. підтримав запропоновані зміни до освітньо-професійної програми. Зауважив, що в практиці сучасного проектування, особливо у співпраці із закордонними замовниками на перший план виходять знання із володіння програмними комплексами, які реалізують BIM-проектування. Наразі такі знання користуються все більшим попитом і в Україні, тому введення запропонованого освітнього компоненту до освітньої програми є своєчасним і вкрай необхідним.

Срібняк Н.М. звернулася до присутніх щодо необхідності внесення ОК, який би забезпечував ПРН08 – «застосовувати сучасні матеріали, технології виконання будівельних процесів на виробництві, враховуючи архітектурно-планувальне, конструктивне рішення будівель та споруд та можливості бази будівельної організації»

Савченко О.С. зазначив, що для рівня 7 НРК у вимогах до майбутнього фахівця щодо критерію «відповідальності та автономії» вказано, що «управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів». Тому

запропонував назву нового компонента як «Технологічні рішення складних процесів із забезпеченням їх безпечного виконання».

Лаш Б.М. висловив застереження про розмитість формулювань деяких програмних результатів навчання, що не дає змоги роботодавцю отримати уявлення про набуті знання фахівців.

Душин В.В. відмітив чіткість і упорядкованість матриці відповідності освітніх компонентів програмним результатам навчання, яка надає можливість всім зацікавленим особам (студентам, викладачам і роботодавцям) зрозуміти які саме з освітніх компонентів сформулюють спрямованість випускника другого рівня вищої освіти спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія».

Совгуть В.П. який нагадав присутнім, що є випусником ОПП «Магістр» 2019 року нині працює в ДП "ПАТ "Сумбуд" "ГВЛБ" й за характером його професійної діяльності він стикається з великим попитом на роботи щодо технічного обстеження та діагностики будівель та споруд, випробування будівельних конструкцій. В зв'язку із зазначеним, запропонував ввести світній компонент, який би охоплював питання технічної експлуатації та експертизи будівель та споруд.

Денищенко А.І. підтримав запропоновану освітньо-професійну програму підготовки студентів спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» ОС Магістр. Акцентував увагу на тому, що запропоновані освітні компоненти дозволять випускникам швидко адаптуватися в сфері містобудування. Запропонував розглянути питання виконання студентами виробничих завдань на переддипломній практиці з метою формування у студента професійних навичок.

Шпота В.В. загалом підтримав освітньо-професійну програму підготовки студентів спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» ОС Магістр. Відмітив приділення достатньої уваги в програмі питанням реконструкції і підсилення будівельних конструкцій.

Савченко А.Л. висловив свої побажання, з погляду на приділення уваги в освітньо-професійній програмі уваги до вивчення студентами особливостей регіонального виробництва будівельних матеріалів і конструкцій з метою формування у них знань про екологічні регіональні матеріальні ресурси.

Циганенко Л.А. зосередила увагу присутніх на тому, що в основі розроблених матеріалів щодо моделі підготовки фахівця викладена стратегія, тактика і практика підготовки конкурентоспроможного фахівця спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» другого рівня вищої освіти, прохання до всіх присутніх – допомогти оформити та удосконалити цей основоположний документ. Освітньо-професійна програма, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін (силабуси) залежить від викладача, а задача стейкхолдерів – надати пропозиції, щодо їх удосконалення, результатом спільного обговорення наповнення освітньо-професійних програм, змістовної частини дисциплін повинна бути підготовка

висококваліфікованого фахівця.

ВИРІШИЛИ:

1. Врахувати пропозиції та побажання, висвітлені стейкхолдерами під час засідання стейкхолдерів освітніх програм в рамках «Проектування та оновлення освітніх програм» зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія».

2. На основі цих пропозицій сформулювати перелік обов'язкових освітніх компонентів ОПП для другого рівня вищої освіти за спеціальністю 192 та навести його в додатку до протоколу.

3. Представникам стейкхолдерів надати свої пропозиції до робочих навчальних програм (силабусів) дисциплін навчального плану другого рівня підготовки здобувачів вищої освіти щодо необхідних знань та умінь майбутніх фахівців зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія».

4. Продовжити практику таких засідань у подальшому та вносити корективи до розробленої моделі фахівця та освітніх програм, навчальних планів, тощо зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» з урахуванням сучасних потреб всіх стейкхолдерів освітніх програм.

Кандидат технічних наук,
доцент кафедри будівельних
конструкцій
(гарант програми ОС «бакалавр»)

В.В. Душин

Кандидат технічних наук,
доцент кафедри будівельних
конструкцій
(гарант програми ОС «магістр»)

Н.М. Срібняк

Кандидат технічних наук, доцент,
декан будівельного факультету
(гарант програми ОС «бакалавр»)

Л.А. Циганенко

Кандидат технічних наук,
доцент кафедри будівельних
конструкцій

ОС Савченко

Заступник голови правління
ПрАТ «Сумбуд»

А.В. Мельник

Директор інституту
«Сумський Промпроект»

М.М. Гречаниченко

Начальник виробничо-технічного відділу
ТОВ "ВКП"НОТЕХС"

А.І. Денищенко

Керівник
ДПТП «Сумбудпроект»

Б.М. Лаш

Заступник головного інженера
ТОВ «Керамейя»

А.Л. Савченко

Директор НВП «Будівельна наука»
Академії будівництва України

В.В. Шпота

Додаток 1

В таблиці 1 наведено перелік освітніх компонентів, визначених за результатами обговорення обов'язкових освітніх компоненті ОПП «Будівництво та цивільна інженерія» ОС «Магістр» на засіданні стейкхолдерів освітніх програм будівельного факультету в рамках «Проектування та оновлення освітніх програм» зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» ОС «Магістр» від 16.03.2021 р.

Таблиця 1

№ з/п ОК	Назва ОК	Кредити ЄКТС
ОК1	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3
ОК2	Законодавство в архітектурно-будівельній галузі та захист інтелектуальної власності	3
ОК3	Технологічні рішення складних процесів із забезпеченням їх безпечного виконання	5
ОК4	Дослідження та випробування конструкцій будівель та споруд	4
ОК5	Організація, економіка та управління в будівництві	5
ОК6	Інформаційне моделювання в будівництві	5
ОК7	Ефективні конструкції будівель та споруд	5
ОК8	Реконструкція та посилення будівель та споруд	5
ОК9	Технічна експлуатація та експертиза будівель та споруд	5
ОК 10	Енергоефективність будівель	5
<i>Всього кредитів</i>		45